

השבת

של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב', סז)

טוב להגיד ולשיר **נַחַם נַחֲמֵן מֵאוֹמֵן לזכות לכל**

שבת אהרי-קדושים

... בקרבנתם לפני ה' ... (ויקרא ט"ז, א')

יש כלים נפלאים הרבה שנעשין באמנות נפלא, והכל על ידי חכמת כח המושך וכח המכריח, ומי שבקי באמנות זה איך לכוון יחד שני הכחות הנ"ל במוג הצריך, אזי נעשים על ידי זה כלים נפלאים שעושין פעולות נפלאות. וכמו כן בכל אדם יש בחינת כח המושך, שהוא הנפש, וכח המכריח שהוא הגוף; וכשתאוות הגוף או שאר מניעות, שהם מבחינת כח המכריח, מתגברין ביותר עד שמרחיקין את האדם מקדשת נפשו בשרשה, זה בחינת מיתה ממש, רחמנא לצלן; אך כשהשני כחות הנ"ל מתנהגים במשקל הראוי, עד שתמיד הכח המושך מתגבר על הכח המכריח, אך באפן שלא לבטלו לגמרי, כי זה בחינת "בקרבתם לפני ה' וימתו", ועל זה הזהירו את ישראל ביותר בשעת מתן תורה: "פן יהרסו לעלות" וכו', כי העבודה צריך להיות בבחינת "והחיות רצוא ושוב", ואז אדרבא, זה עקר החיים, שהוא בחינת חבור גוף ונפש, ודייקא על ידי חבור שני כחות אלו ביחד נעשים תיקונים נפלאים בכל העולמות על ידי האדם הבעל בחירה המהביר משני הכחות אלו ביחד. וזה בחינת אכילת ערב יום כפור ותענית יום כפור, בחינת תיקון שני הכחות הנ"ל. ועל כן גם ביום כפור, שנכנס הכהן גדול לפני ולפנים, ששם עקר קדשת שרש כח המושך, אך אף על פי כן היה משנה ומחליף כמה פעמים מבגדי זהב לבגדי לבן וכו', כדי שלא יגביר גם כח המושך ביותר מדי. ואז כשמתנהגין שני הכחות הנ"ל כתיקון, אזי יכול לזכות על ידי תשובה שיתהפכו העונות הנמשכין מכח המכריח לזכיות, שזה בחינת שליחת העונות של יום כפור, כי דייקא גם על ידי כח המכריח נגמר האמנות הנפלא של כל התיקונים כשזוכין לתקן בשלמות, עיין פנים. (לקוטי הלכות - הלכות יום טוב ה' - אותיות א' ד' ה' לפי אוצר היראה - אלול, ראש השנה, אות ס"ד)

... בזאת יבא אהרן אל הקדש ... (ויקרא ט"ז, ג')

אנשים פשוטים וקטני הערך, בודאי אי אפשר להם להשיג השגת אלקות, ועיקר חיותם ותקוותם לזכות לתכלית הנצחית, לתכלית האמתית הוא רק על ידי אמונה. ואפילו מי שיש לו שכל גדול והוא חריף ולמדן גדול בתורה, בחריפות ובקיאיות בשי"ס ופוסקים, ואפילו אם יש לו יד בחכמת הקבלה, בספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל, כל זמן שלא זכך עצמו מזהמת הנחש ולא שבר עדין לגמרי תאוות גופו וחמרו, ויש לו עדין איזה אחיזה ושמץ דבר מתאוות הגוף והבלי עולם הזה, בודאי עדין אין שכלו שלם ואסור לו לכנס בחכמת השגת אלקותו יתברך כלל, כי יוכל להכשל מאד וליפול חס ושלוס רחמנא לצלן, וצריך להתחזק רק באמונה ולהשליך שכלו לגמרי, ולסמך על אבותינו הקדושים ועל הצדיקים האמתיים אשר כפו את יצרם ושברו את החומר לגמרי, כי רק הם זכו להשגת אלקותו יתברך בתכלית השלמות. ואפילו צדיקים כאלו שטהרו וקדשו עצמן מזהמת הנחש לגמרי ושברו כל התאוות ובטלו את הגוף והחומר לגמרי, גם הם היה עקר התחזקות שלהם רק על ידי האמונה הקדושה, כמובן בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות, כי אי אפשר להשיג שום השגה ולדעת שום ידיעה בהתנוצצות אלקותו יתברך כי אם על ידי האמונה הקדושה אשר היא השער שדרך שם נכנסין לכל הקדושות לכל ההשגות ולכל הידיעות הקדושות, בבחינת בזאת יבא אהרן אל הקדש. 'זאת' היא בחינת מלכות כידוע, בחינת אמונה שהיא יסוד כל התורה, כמו שכתוב: "כל מצוותיך אמונה". בחינת זאת התורה והעדות וההקדים והמשפטים וכו', 'זאת' דייקא כנ"ל. וזה שהאריך בתקונים ובאר היטב דלית רשו לנביא וחווה לאעלא לקדשא בר מנה וכו' :

... קול יבוא אהרן ...
ואתה סוף קול יבוא אהרן ...

כי אי אפשר להתקרב ולכנס לשום קדשה לשום השגה ולשום ידיעה מה' יתברך, כי אם על ידי האמונה הקדושה, וכל המלחמות וכל הנסיונות שיש להאדם בעבודת ה' יתברך, אי אפשר לנצח שום מלחמה ולעמד בנסיון כי אם על ידי האמונה הקדושה, כמו שכתוב שם בתיקונים: ודוד כד הווה עאל בקרבא לא איתרחיץ אלא בה, כמו שכתוב: "אם תחנה עלי מחנה וכו' אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח", הינו שעקר בטחונו ותקוותו היה באמונה שנקראת "זאת" כנ"ל. דהינו שהיה יודע שהוא חזק בהאמונה בה' יתברך, ועל כן הוא חזק שבודאי יעמד נגד כל המחנות והמלחמות של היצר הרע והסטרא אחרא, כי בודאי יוכל לנצחם ולשברם מאחר שיש לו אמונה חזקה בה' יתברך שנקרא "זאת" כנ"ל, בחינת בזאת אני בוטח (תהלים כז), 'בזאת' דייקא, הינו בהאמונה כנ"ל. והנביא כשראה ארך הגלות לא היה לו תקוה לצאת משם כי אם על ידי האמונה שנקראת "זאת", כמו שכתוב: "זאת אשיב אל לבי על כן אוחילי" וכו', כמבאר בתיקונים שם. כי הנביא ראה שבסוף הגלות בעקבא דמשיחא יתגבר הבעל דבר והסטרא אחרא ביותר ויהיה קשה להאדם לנצחו, על כן אמר שאין תקוה לצאת מהגלות כי אם על ידי בחינה זאת שהיא האמונה הקדושה, שמי שיהיה חזק בהאמונה, בודאי יזכה לנצח המלחמה ויצא מן הגלות בודאי. ועין שם בתיקונים שהאריך בעניין בחינה של זאת, שיעקב מסר זאת לבניו וכן משה וכו' וכו'. והכלל, שבחינת 'זאת' הנוכח שם בתיקונים הוא בחינת האמונה הקדושה שהיא עקר ויסוד כל התורה כלה, ורק על ידה יכולין לכנס לשערי הקדשה ולנצח כל המלחמות שיש להאדם בעבודת ה' יתברך. (לקוטי הלכות - הלכות גילוח ג' - אות ח')

... ואהבת לרעך כמוך, אני ה' ...

(ויקרא י"ט)

היינו שתקבל באהבה כל הרעות והיסורין הבאים עליך, כי ראוי שתדע, שלפי מעשיך, אחר כל היסורים והרעות שיש לך, עדין הוא מתנהג עמך ברחמים, כי היה מגיע לך יותר ויותר, חס ושלוס, לפי מעשיך. וזהו: ואהבת לרעך - שתאהב הרע שבא לך, הינו הרעות והיסורין הבאים עליך, חס ושלוס, תקבלם באהבה, כי כמוך - כמו שאתה הוא, הינו לפי מעשיך, אני ה' - בעל הרחמים, עדין אני מתנהג עמך ברחמים, כנ"ל. (לקוטי מוהר"ן א' - אות קס"ה)

מכתב

(ספר אפי הנחל ב' - מכתב י"ז)

... יקירי חביבי, החשוב וחביב בעיני ה' כבן יחיד בן יקיר, על שנתן דעתו ולבו להבין ולהכיר האמת האמתית היחיד בעולם הקיים לנצח ומנן על ישראל לדור דור, המעלה כל הנפשות מעמקי עמקי הירידה מבטן שאול, וממלא כל העולם אור הדעת ובונה בנינים נפלאים להכניס בהם כל הנדחים והאובדים המתגוללים בחוצות בתוך שטף המים הזדונים, ומחזירים לה' יתברך, שכלם ידעו את ה' ויעשו רצונו בלב שלם. בעל הרחמים יחזק כחך ובריאותך ויוסיף לך ובינת חיים ואריכות ימים ושנים טובים.

יקירי חביבי, אין אתה יוצא ממחשבתי ותמיד אני מתגעגע לישועתך והצלחתך האמתית, ותמיד אני מעורר רחמים מבעל הרחמים שיחוס עליך וישמח נפשך בישועתו עד שיתהפך הכל לטובה.

נא אל תזכר אל תשכח בעל עצם החסדים והרחמים הנפלאים שחמל עלינו ה' יתברך, אשר לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל על זה שכל תשוקתנו ונחמתנו הוא אור הצדיק המאיר לכל והנחמה של הכל.

אני רואה שדברינו מרבנו ז"ל מועילים לך הרבה ומחיין ומשיבין נפשך מאד, על-כן אור נא כגיבור חלציק אחי חביבי, וחגר בעז מותניך ובטח בכחו של זקן דקדשה, זקן שבזקנים, כי הוא הולך לפנינו בכל עת בזה ובבא. למען ה' ברודער האלט זיך, לאז דיך ניט אפ (אחי, אחא) עצמך, אל תיתן לעצמך ליפול (תהילה לאל יש לך על מי להישען בחסדו הגדול יתברך.

אפילו בתוך מעוף צוקה וצרה אני מחיה עצמי רק בזה, בהחסד הנפלא שעשה ה' יתברך עמך שאינך מתנגד חס ושלוס, והקדים לך ולכלנו לנפשנו

האנושה מאד רפואה גדולה לנצח, מה שזכינו לידע מאור כזה ומתורות ושיחות קדושות ונוראות כאלה. ואף-על-פי שאני כמו שאני, אף-על-פי כן חסדו גבר עלי כל-כך שאני יודע ממנו ז"ל ואיני מתנגד עליו וגם אני זוכה להיות נכלל ונמנה בין אנשיו היקרים בפרט בראש השנה, כי הקבוץ שלנו יקר מאד מאד בעיניו יתברך, כי עם כלם ה' יתברך מתפאר הרבה, וגם עמך בודאי ה' יתברך מתפאר הרבה, בתוך כלליות הקבוץ הקדוש.

אני צריך לעורר ולחזק אותך בכל כחי בדברי אמת כדי שתזכה להכניס ראשך בראש השנה בתוך הקבוץ הקדוש של הצדיקים...

עצות ותפילות

(עצות המבוארות - צדקה, כ"ב)

על-ידי צדקה מתקן ממונו, ואז יתקיים ממונו בידו, והיה לו פרנסה ברוח (עיני ממון אות לח. שם ט).

... וזכנו להרבות בצדקה תמיד, ועל-ידי-זה תרוויח לנו בכל עסקינו ותזמין לנו פרנסותינו קדם שנצטרך להם, ותיתן לנו עשירות גדול דקדושה, עשר וכבוד וחיים. רבונו של עולם, אתה יודע חסרון הפרנסה בעת הזאת אשר "כשל כח הסבל", כי חיינו תלויים מנגד, ואין אנו יודעים שום דרך איך להשיג פרנסה, כי אם עליך לבד אנו נשענים, כי ממי אשאל לחמי ופרנסתי וכל צרכי המרבים מאד, הלא ממך לבד, אשר אתה מפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כנים. חמל עלי והושיעני, ותן לי פרנסה ברוח מתחת ידך הרחבה והמלאה, ואל תצריכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם. ועזרני לסלק כל החובות שאני חייב מכבר, ומעתה תצילני שלא אבא לידי שום חוב והלוואה כלל. ותהיה בעזרי שאזכה מהרה לתקן פגם כל הגזלות שבידי מעודי עד היום הזה. ואזכה להשיב את כל הגזלות אשר גזלתי, או את העושק אשר עשיתי, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון. וכל מיני סכסוכים בעסקי ממון, שנשאר בידי איזה ממון של חברי על-ידי איזה טעות והעלמה מאיזה משא ומתן וחוב וכדומה, הן מה שאני זוכר

עדיין, הן מה שנשכח ממני, הכל אזכה לסלק ולשלם לבעליהם חיש קל מהרה. ותשפיע לי ברחמיך ממון הרבה, באופן שאזכה לצאת ידי חובתי לסלק לכל מי שנגעתי בממונו וחפציו שום צד נגיעה בעולם. ואם חס ושולם יש בידי איזה גזלה וחוב שאיני יודע בעצמי למי גזלתי, תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לעשות מהם צרכי רבים, כאשר צויתנו על-ידי חכמיך הקדושים, באופן שאזכה מהרה בחיי לתקן ולהחזיר כל הגזלות והחובות שבידי. כי אתה יודע חמר אסור גולה שנחשב כאילו גזול נפשו ונפש בניו ובנותיו, וכאילו בא על אשת איש. (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילות סח-סט)

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת חלק ב' - סימן מ"ב)

© ... והנה כשבאתי לטשערין ביום ראשון

פרשת יתרו כנוצר לעיל הבנתי שמכאן אי אפשר ליסע קודם שבת, ועל כן לעת עתה איני צריך לבלבל דעתי בספקות כלל אך אחר כך אחר שבת הנייל התחלתי לחשב מחשבות איך להתנהג בעניין נסיעתי כי אם לא אסע עם רבי שלמה משם לניקולאיב, אני צריך לנסוע מיד לקרימיניטשאק ומשם לחזור לכאן, ולסבב במדבדיבקה וטשירקאס וכו', ומשם לביתי אך אולי ארצה לנסוע משם לניקולאיב אז אני צריך מקודם לסבב כדי לקבץ איזה סך מעות כדי שיהיה לי על הצאות, גם אולי אוכל לשלח לביתי על פרנסה ולסלק איזה חוב והנה הייתי נבוך בדעתי ובוים שני ענה ואמר לי מִחֲתָנִי רבי אלימלך נרו יאיר שבא לטשערין ביום ששי פרשת יתרו העבר, אם תרצו תוכלו לנסוע עמי יחד לטשערקאס ביום שלישי, ומשם תחזרו עמי על שבת לכאן, ונסע מכאן יחד לקרימיניטשאק, כי אני מִכְרַח להיות שם, וגם תוכלו לשוב עמי מקרימיניטשאק לכאן והוטבו דבריו בעיני מאד כי יפטר אותי מהוצאות הרבה בדרך מקלקל כזה וכן עשיתי אז ונסעתי ביום שלישי פרשת משפטים עם מִחֲתָנִי יחד לטשערקאס.

בדרך, נודע לי היטב שמדבדיבקה סמוכה ביותר לטשערקאס מטשערין, ותכף עלה דעתי בשאם לא אוכל לנסוע מטשירקאס לטשערין, על שבת אסע למדבדיבקה ובאתי לטשערקאס בליל השיך ליום רביעי אחר הצות לילה, ונתעבתי שם כל יום רביעי ויום חמישי ומִחֲתָנִי לא חזר לטשערין וצווייתי שיעמיד לי עגלה ונסעתי לבדי ביום ששי בבקר מטשערקאס למדבדיבקה, ורבי מנדיל חברי לא היה עמי אז, כי נשאר בטשערין כי עגלה של מִחֲתָנִי הייתה קטנה לקבלו, ובאתי למעדוועדיבקע על שבת פרשת משפטים ואז היה פרשת שקלים, ושבתי שם השבת בשמחה כראוי ובליל שבת נשא לבו את רגליו של כבוד ידידי הרב רבי יודל, וגם אני רקדתי עמו בשמחה בעזרת השם יתברך והיה אצלי רבי חיקל.

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... {השכנה} לא שאלה לאבא, לאביה ולא לבעלה, והיא נתנה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות, נתנה לי שמונה עשרה גרוש, שמונה עשרה גרוש זה היה מטבע גדולה, מזה השבת היה חי, היה הילדים חיים, לא מתו, הילדים היו קטנים, קבלו מחלה והלכו לרופא פעם, שני פעמים, ומתים, מתו, היה לו בת, בעלה היה למדן, בן ישיבה, לא שאלה לא לאבא ולא לבעלה, ונתנה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות שלחה לי שמונה עשרה גרוש, מהיום הזה נפסק המיתה של הילדים... האבא והאימא לא ידעו מזה, רק היא עשתה סוד, נתנה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות, קיבלתי שמונה עשרה גרוש, מהשבת הזה כבר נפסק, וחיו, היה לה ילדים יפהפיים, יפים מאד, היה לה ילדה של חמש עשרה שנה... ונשארה בחיים, היא נתנה בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות קבלתי שמונה עשרה גרוש, מהשבת הזה כבר הילדים לא מתו, האבא שלה חשב שהוא חשוב אצל השם יתברך, הוא גבאי הישיבה, אבל לא נתן לי לחם, אז הילדים מתים, הילדים שלו מתו, עוד ילד, עוד ילד, אז היה לו בת, הבת לא שאלה לא לאבא ולא לאימא ולא לשום אדם, היא שלחה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש, היה לי יום ראשון ויום שני לאכול, על-כל-פנים, בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות, היא שלחה לי שמונה עשרה גרוש. מהשבת הזה נפסק המיתה... הילדים חיו! אני לא ידעתי כלום, אני ידעתי רק שאני מקבל שמונה עשרה גרוש, זה הכל! אבל זה הכסף והצדקה, הוא הבין שלא מתו הילדים. אני ידעתי, אבל כולם לא ידעו מזה, היא עשתה את זה בסוד, היא שלחה לי שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות, אז נפסק המיתה, הילדים חיו. רק אני ידעתי, והבת של הגבאי היא ידעה שהיא שלחה לי שמונה עשרה גרוש לפני הדלקת הנרות בכל יום שישי... הם חשבו שהם חשובים מאד אצל השם יתברך, ואני עני כזה, אני לא חשוב כלום, נפסק המיתה, היא נתנה בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש, אני ראיתי את זה, היינו שכנים, אני הייתי פה שכן באיזה בית, חדר, ולמעלה היה עליה, והחתן והבת גרו למעלה, ואני פה, אני ידעתי הכל... אבל ראיתי שהבנים חיים, הבנים חיים כבר, והם לא ידעו, היא נתנה בסתר, שמונה עשרה גרוש זה היה רכוש גדול, שמונה עשרה גרוש, מי ראה את זה? והיא שלחה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש, והיא ראתה שהיא נתנה שמונה עשרה גרוש הילדים לא מתו, לא נחלו, לא חלו ולא מתו...

...אני לא ידעתי מכל זה, היא שלחה לי שמונה עשרה גרוש, לא ידעתי, אבל אחר-כך היא ראתה שהילדים לא מתו, ואני שמעתי מזה, מהילדים, והם שמחים מאד שלא מתו, שלא חלו ולא מתו, היא נתנה לי בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש, זה היה כסף הרבה, שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי, והילדים כבר לא מתים, בכל יום שישי פחדתי, אולי תיפסק? אולי לא תיתן? מה זה? היא עשתה חוזה בכל יום שישי! אבל היא שלחה לי כל יום שישי שמונה עשרה גרוש, וחיינו הילדים...

...היה פה החדר שלי, ולמעלה היה החדר שלה, אז ידעתי הכל, ידעתי, ובכל יום שישי פחדתי, אולי תיפסק? לא, היא המשיכה, היא נתנה לי ושלחה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש, שמונה עשרה גרוש זה היה רכוש גדול, והיא נתנה בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש... המחלות לא באו, והם חיו... אז חיינו את הילדים, הילדים אהבו אותי כמו אבא שלהם, אני קבלתי שמונה עשרה גרוש הפעם הראשון, חשבת, שוין, בא היום השישי השני, היא שלחה, ואני קיבלתי גם כן שמונה עשרה גרוש, השלישי, הרביעי, בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש, והילדים לא מתו!...

...אמרתי הזמירות של שבת "אזמר בשבחיך" "ואשת חיל", הם היו מתנגדים, והיא שמעה את הניגון הזה, אז התחילה לתת לי בכל שבוע שמונה עשרה גרוש, בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות קבלתי שמונה עשרה גרוש...

מערכת 054-8484486 / 054-8429006
מכתבים ת.ד. 220 כוכב יעקב 90622
תרומות בבנק הדואר מס' 7-2255-89
שידוכים 02-5824048 (00:15-00:13)
אימייל Shabat.Breslev@gmail.com
ארכיון העלונים www.nanach.org/parsha

